

המטה	דובר	צה"ל	הכללי
מערך	חוק	חופש	247
תא	יולי	תמוז	המידע
טל':			073-3862131
05			2026
כ'			תשפ"ו

שלום רב,

הנדון: בקשה על פי חוק חופש המידע

הנני מתכבדת לפנות אליך בנושא הנדון מטעם [REDACTED] בבקשה לקבל את המידע, כדלקמן לעניין גיוס חרדים לצה"ל:

1. לגבי כל אחת מן השנים 2018-2024, נבקש לקבל את הנתונים הבאים:

- א. מספרם הכולל של המלש"בים החרדים בשנתון (תוך ציון טווח הגילאים בכל אחת משנים אלה בהן נחשבים הצעירים החרדים למלש"בים, לנוכח שינוי גיל הפטור במהלך התקופה);
- ב. מספרם של החרדים אשר נכנסו במהלך אותה שנה להסדר דחיית שירות כתלמידי ישיבה ש-"תורתם אומנותם";
- ג. מספרם של המלש"בים החרדים אשר הופטרו משירות ביטחון, בהתפלגות על פי עילת הפטור;
- ד. מספרם של המלש"בים החרדים שהתגייסו לצה"ל, בהתפלגות על פי מספר השנים שבהן למדו במוסד חינוך חרדי בין הגילאים 14-18 (שנתיים, שלוש או ארבע);
- ה. מספרם של החרדים שהתגייסו לצה"ל לאחר שבוטל מעמדם כתלמידי ישיבה הזכאים לדחיית שירות (מרצון או בשל הפרת התנאים לקבלת המעמד), בהתפלגות על פי גילם בעת הגיוס.

2. לגבי כל אחת מן השנים 2018-2024, מספרם של היוצאים בשאלה (דהיינו: מי שלמדו במוסד חינוך חרדי כהגדרתו בחוק, אך אינם משתייכים לזרם החרדי בעת גיוסם) אשר התגייסו לצה"ל, בהתפלגות על פי גילם ועל פי המסגרת בה השתלבו בצה"ל (נצח יהודה, שחר לסוגיו השונים, כלל צה"ל וכד').

3. מספר החיילים המשרתים ביחידות החרדיות (נצח יהודה, שח"ר לסוגיו השונים וכו') אשר אינם חרדים (כהגדרתם בחוק) בכל אחת מן השנים 2014-2018, והאם נכללו במסגרת הדיווחים שהועברו לוועדת חוץ ובטחון כנ"ל ביחס למספר החרדים שהתגייסו באותן שנים;
4. האם נעשה פילוח של המתגייסים המדווחים כחרדים עפ"י קטגוריות שונות מאשר עצם עמידתם בתנאי של לימוד של שנתיים לפחות במוסדות חינוך חרדיים בגילאי 14-18?
5. האם מספר המתגייסים המדווחים כחרדים כולל גם מי שאינם חרדים במובן המקובל, דוגמת תלמידי מערכת החינוך "שובו" המיועדת לצעירים עולי חמ"ע אשר פועלת במסגרת החינוך החרדי אך תלמידיה רובם ככולם אינם חרדים; יוצאים בשאלה אשר עזבו את המסגרת החרדית ומתגייסים לכלל צה"ל? ככל שקיים פילוח או דיווח על קטגוריות משנה של מתגייסים על פי הגדרות המתייחסות לזהותם הדתית בעת הגיוס או מסגרת הלימוד בה למדו [דוגמת "שובו"] – נא לכלול פילוח זה במסגרת התשובה לבקשת חופש המידע.

הנדון: בקשתך למידע בנושא גיוס חרדים לצה"ל
שלך: בקשת חופש מידע מיום 07 בינואר 2025

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.

2. באשר לסעיף 1 לבקשתך:

א. בהתאם לחוק שירות וביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986, צה"ל מגייס לשורותיו את כלל חלקי האוכלוסייה, תוך מתן ההתאמות הנדרשות לכל אוכלוסייה ע"מ לאפשר שירות אפקטיבי תוך שמירה על כבודם ועל אמונתם של כלל המשרתים. בתוך כך, צה"ל פועל למימוש חוק הגיוס בקרב בני הציבור החרדי, וזאת תוך ייסוד מסלולי שירות המותאמים לאורחות חייהם.

כחלק ממסקנות צוות הבדיקה לנתוני גיוס החרדים בצה"ל בראשות אלוף במיל' רוני נומה (להלן – ועדת נומה), הוסדר הליך ספירת החרדים בצה"ל. בהתאם למנגנון זה הוסדר הליך ספירת החרדים החל משנתון 19. **עיקר המידע** הדרוש לדיווח ספירת החרדים, נוגע ללימודים בשלב התיכון, **ובהתאם אינו מצוי כלל בידי צה"ל**, אלא מועבר אל צה"ל ממשרדי הממשלה (משרד החינוך ומשרד העבודה).

ב. נתוני ספירת החרדים מתבססים על דו"חות משרד החינוך, שנכון ליום קבלת הבקשה ומאז פקיעת החוק טרם הועברו לצה"ל, על כן לא ניתן למסור מידע בדבר היקף החרדים המתגייסים לשנתונים 2023 - 2024. לאור האמור, בקשתך נדחית לפי סעיף 8(3) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.

ג. באשר לסעיף 1א ו-1ג, ביכולתנו להתייחס למושג "מלש"בים חרדים" כפי שהוגדר בפרק ג'1 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן: "**חש"ב**") טרם פקיעתו. באשר לסעיפים המדוברים, צה"ל לא מקבל ממשרדי הממשלה את הנתונים הנדרשים על מנת לזהות מי מוגדר חרדי בעודו מלש"ב ע"פ הגדרת החוק. על כן, לא ניתן לענות על הסעיפים הנ"ל.

ד. באשר לסעיף 1ב, להלן מספרם של החרדים שנכנסו להסדר דחיית שירות כתלמידי ישיבה ש"תורתם אומנותם" בפילוח ע"פ שנת הגשת הדחייה הראשונה –

שנת הגשת הדחייה הראשונה ע"פ שנה קלנדרית	כמות
2018	7,980
2019	9,196
2020	8,557
2021	11,224
2022	8,525
2023	8,342
סכום כולל	53,824

- (הנתונים מציגים את המועד בו הגיש הפרט את בקשת דחיית הגיוס הראשונה מכוח פרק ג'1 לחש"ב. שינויים מספריים נובעים בעיקר מעיתוי ההתייצבות (לדוגמה: 2020 התייצבות נמוכה – קורונה, 2021 – לאחר קורונה התייצבות גבוהה). בשל פקיעת הסדר דחיית הגיוס בתאריך 30.06.2023 – שנת 2023 מציגה נתונים חצי שנתיים ואין נתונים על שנת 2024. מנגד, ניתן להניח כי מרבית המלש"בים הקדימו את התייצבותם מחמת פקיעת החוק המתקרבת).

ה. להלן נתוני גיוס החרדים בפילוח מספר השנים בו למדו במוסד מזכה ע"פ חוק –

שנתון גיוס חרדי	למדו במוסד מזכה ע"פ חוק בחלוקה לשנות לימוד			היו בהסדר דחיית גיוס חרדי "תורתו אומנותו"	סה"כ ע"פ חוק
	למדו שנתיים	למדו שלוש שנים	למדו ארבע שנים או יותר		
2019	245	358	522	97	1222
2020	258	330	475	130	1193
2021	227	287	528	143	1185
2022	236	323	552	155	1266

ו. להלן מספרם של החרדים שהתגייסו לצה"ל לאחר שהיו בהסדר דחיית גיוס חרדי "תורתו אומנותו":

i. בשנתון 2019 – 454

ii. בשנתון 2020 – 511

iii. בשנתון 2021 – 630

iv. בשנתון 2022 – 652

- החיילים הנ"ל לא נספרו רק על פי קטגוריית "היו בהסדר דחיית גיוס חרדי" בעניין הדיווח השנתי של נתוני גיוס החרדים, חלקם נספרו בקטגוריית "למדו שנתיים לפחות במוסד מזכה בין גילאי 14-18" אך גם היו בהסדר דחיית גיוס חרדי טרם גיוסם.

3. **באשר לסעיף 2 לבקשתד:** צה"ל לא מבחין בין מי שקיים אורח חיים חרדי לבין מי שאינו מקיים אורח חיים זה ("יוצאים מהמגזר"). על כן, הספירה אינה מבחינה בין אלו. ענין זה רלוונטי להחלטת השיבוץ בלבד ולא לעניין הספירה. על כן, בקשתך נידחת ע"פ סעיף 8(3) לחוק.
4. **באשר לסעיף 3 לבקשתד:** כחלק ממסקנות צוות הבדיקה לנתוני גיוס החרדים בצה"ל בראשות אלוף במיל' רוני נומה (להלן – ועדת נומה), הוסדר הליך ספירת החרדים בצה"ל. בהתאם למנגנון זה הוסדר הליך ספירת החרדים החל משנתון 19, על כן לא ניתן למסור מידע בדבר היקף המתגייסים שאינם חרדים בשנתונים שצוינו בפנייתך.
5. **באשר לסעיף 4 לבקשתד:** שאלותיך אינן מנוסחות כבקשה לקבלת מידע כהגדרתו בסעיף 2 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), אלא כבקשה לקבלת ידע בדרך של מענה על שאלון. בעת מענה לבקשת חופש מידע, אין חובה להשיב לשאלונים (ראה ע"מ 6930/12 **צבי טירם נ' משרד הביטחון**; וכן עת"מ 1084/07 **קורדובה נ' עיריית ירושלים**). משכך, בקשתך נדחת לפי סעיף זה.

6. **באשר לסעיף 5 לבקשתך:** מספר המתגייסים המדווחים כחרדים מתייחס למתגייסים העונים על הגדרת חרדי בהתאם לאמור בסעיף 26ט"ו(א) לחוק שירות הביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 (להלן – **החוק**), טרם פקיעתו, מי שלמד בין גיל 14 לגיל 18 שנתיים לפחות במוסד חינוך תרבותי ייחודי, כהגדרתו בחוק מוסדות תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008, או במוסד לימוד חרדי או חלק ממוסד לימוד לתלמידים חרדים, שקבע שר הביטחון בצו. בצו זה נכלל גם מוסד הלימוד "שובו". לעניין הפילוחים שמבוצעים ע"פ מוסדות הלימוד, להלן מספר המתגייסים בחלוקה ע"פ הקטגוריות השונות בחוק:

שנתון				הגדרה
2022	2021	2020	2019	
583	509	556	579	למדו שנתיים במוסד תרבותי ייחודי ¹
501	504	468	521	למדו שנתיים במוסדות חרדיים לפי רשימת צו השר 2014
27	29	39	25	למדו שנה במוסדות חרדיים עפ"י צו השר + שנה במוסד תרבותי ייחודי
155	143	130	97	למדו בישיבות חרדיות והתגייסו – הגישו דיחוי "תורתו אומנותו" חרדי
1266	1185	1193	1222	סה"כ מתגייסים ע"פ חוק

7. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.

8. בברכה,

רס"ן, יובל
לשכת דובר
ב/הממונה על חופש המידע
חלביה צה"ל
בצה"ל

¹ מוסד חינוך "תרבותי-ייחודי" כהגדרתו בחוק מוסדות תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008, המיועד לקבוצת האוכלוסייה המפורטת בפסקה (1) להגדרה "קבוצה תרבותית ייחודית" בחוק האמור.

